

تأثیر بلندمدت و کوتاهمدت درآمدهای مالیاتی بر تولید ناخالص داخلی کشور ایران

وریا رحمانی^{۱*}

کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد و حسابداری، دانشگاه آزاد تهران جنوب، ایران
verya1989@gmail.com

چکیده

دولت‌ها برای انجام مأموریت‌ها و مسئولیت‌های اقتصادی و غیر اقتصادی خود به منابع مالی نیازمند هستند و از آنجائیکه رشد اقتصادی یکی از اهداف اصلی سیاستگذاران اقتصادی کشورها محسوب می‌شود، بررسی منابع مالی که از محل درآمدهای مالیاتی و غیر مالیاتی جهت نیل به این هدف تأمین می‌شود می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. اما درآمدهای غیر مالیاتی که دولت‌ها معمولاً از طریق فعالیت‌های اقتصادی خود به دست می‌آورند منابع درآمدی، نامنظم و نامطمئن هستند بنابراین هر چقدر سهم این نوع از درآمدها در کل درآمدهای دولت بیشتر باشد، ممکن است باعث بروز آثار اقتصادی بیشتری در قالب کسری‌های مداوم بودجه و عوارض بعدی آن شود در مقابل، بالا بودن سهم درآمدهای مالیاتی در کل درآمدهای دولت به عنوان منابع درآمدی باثبات می‌تواند از بروز چنین عوارض نامطلوبی جلوگیری کند. در این راستا هدف اصلی از این پژوهش، تأثیر درآمدهای مالیاتی بر رشد اقتصادی در کشور ایران برای دوره زمانی ۱۳۸۰-۱۳۹۳ با استفاده از آزمون خود توضیح با وقفه‌های گسترده (ARDL) می‌باشد. نتایج تجربی ما نشان از وجود رابطه هم‌جمعی بین متغیرهای مورد بررسی است. علاوه بر این، وجود رابطه معنادار و مثبت در کوتاهمدت بین تمامی متغیرهای مدل تأیید گردید در صورتیکه در بلندمدت تأثیر مالیات بر ثروت، مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده تأثیر معناداری را بر رشد اقتصادی ایران نشان نمی‌دهد.

واژه‌های کلیدی: رشد اقتصادی، درآمدهای مالیاتی، ARDL، ایران.

۱- مقدمه

مالیات، ریشه تاریخی طولانی و عمیقی دارد و عمر آن با پیدایش نخستین حکومت‌ها و سازمان‌های مدیریت اجتماعی همراه است. تنها نوع و مقدار مالیات و نحوه وصول آن متفاوت بوده است و اصل آن هیچ‌گاه متروک نمی‌شده است (احمدوند و علیخانی، ۱۳۹۲).

تحولات اجتماعی، افزایش جمعیت و گسترش شهرنشینی به ویژه در کشورهای در حال توسعه که با کمبود شدید طرح‌های زیربنایی مواجه هستند، همچنین تلاش دولت‌ها برای دستیابی به اهدافی همچون تخصیص کاراتر منابع، توزیع عادلانه‌تر درآمد، رشد اقتصادی و گسترش اشتغال، ثبات اقتصادی و بهبود تراز پرداخت‌ها، هزینه‌های هنگفتی را به دولت‌ها